

II WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2006 r. wynosiły 20245,5 mln zł i na przestrzeni roku wzrosły o 8,5%. W sektorze prywatnym wynagrodzenia zwiększyły się o 11,2%, a w publicznym o 4,0% przyjmując wartości 12873,0 mln zł wobec 7372,5 mln zł. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej** wzrosło z 2329,93 zł w 2005 r. do 2455,97 zł w 2006 r. Do sekcji o najwyższych wynagrodzeniach należały: górnictwo – z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto wynoszącym 5809,33 zł, pośrednictwo finansowe – 3998,91 zł oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 3457,29 zł. Wynagrodzenia te były wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie odpowiednio o 136,5%, 62,8% i 40,8%. Płace znacznie poniżej średniej wojewódzkiej otrzymywali pracujący w sekcjach: hotele i restauracje (o 35,3%), handel i naprawy (o 25,1%) oraz obsługa nieruchomości i firm (o 19,3%).

W 2006 r. w województwie dolnośląskim **wynagrodzenia brutto** w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowały się na poziomie 19463,1 mln zł, przy czym w 60,8% to wynagrodzenia sektora prywatnego.

Kwota wypłaconych wynagrodzeń brutto w ciągu roku wzrosła w większości sekcji. Wynagrodzenia najbardziej zwiększyły się w sekcji handel i naprawy o 16,8%, pośrednictwo finansowe o 16,5% oraz przetwórstwo przemysłowe o 12,3%, nieznacznie natomiast zmniejszyły się w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność o 0,2%. W strukturze wynagrodzeń brutto najwyższy udział zanotowano w przemyśle (37,3%), w tym w przetwórstwie przemysłowym (24,0%). Sekcja handel i naprawy miała najniższy udział w wynagrodzeniach brutto (1,1%).

Wynagrodzenia osobowe łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą stanowiły 93,9% ogółu wynagrodzeń brutto.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie w 2006 r. wyniosło 2617,16 zł (w relacji do płacy w kraju było niższe o 0,8%), w skali roku wzrosło o 5,6%. W sektorze publicznym przeciętnie płacono – 2734,91 zł, w tym na stanowiskach robotniczych 2050,55 zł, a w sektorze prywatnym – 2544,50 zł, w tym na stanowiskach robotniczych 2008,52 zł. W porównaniu do 2005 r. w obu sektorach własności wystąpił wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto, przy czym był on wyższy w sektorze prywatnym niż publicznym (o 6,3% wobec 5,0%). Istotnym kryterium różnicującym poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń jest rodzaj własności badanych jednostek. W 2006 r. najwyższe wynagrodzenie brutto otrzymali pracownicy przedsiębiorstw własności mieszanej sektora prywatnego (4668,12 zł), natomiast najniższe wynoszące 1967,25 zł wypłacono osobom pracującym w podmiotach własności prywatnej krajowej.

Z porównania wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto według rodzaju działalności wynika, że wyższe pensje od średniej zanotowanej w województwie płacono w następujących sekcjach:

- górnictwo – 5828,11 zł, (tj. o ponad dwukrotnie więcej niż w województwie),
- pośrednictwo finansowe – 4169,80 zł (tj. o 59,3%),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 3462,39 zł, (tj. o 32,3%),
- administracja publiczna; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – 3185,80 zł, (tj. o 21,7%),
- edukacja – 2662,39 zł, (tj. o 1,7%),
- transport, gospodarka magazynowa i łączność – 2643,19 zł, (tj. o 1,0%).

Najniższą płacę zanotowano w sekcji hotele i restauracje, tj. 1799,68 zł i było ona o 31,2% niższa od zanotowanej niż w województwie.

W ujęciu rocznym przeciętne miesięczne wynagrodzenia zarówno na stanowiskach nierobotniczych jak i robotniczych wzrosły o 6,0%.

Analiza przestrzennego zróżnicowania przeciętnej płacy brutto w poszczególnych powiatach wykazała, że najwyższy poziom wynagrodzeń zanotowano w powiatach: lubińskim (4669,76 zł),

zgorzeleckim (3033,50 zł) oraz we Wrocławiu (2797,71 zł), natomiast najniższy w powiecie lubańskim, górowskim i milickim wynosiło odpowiednio: 1941,71 zł, 1944,30 zł i 1958,43 zł.

W grudniu 2006 r. w województwie dolnośląskim 13,9 tys. osób otrzymało za swoją pracę **wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego** (niższe bądź równe 899,10 zł). Najwięcej, tj. 93,8% najgorzej zarabiających osób pracowało w sektorze prywatnym, z czego większość (89,9%) stanowili pracujący w prywatnych krajowych podmiotach gospodarczych. Jak wynika z danych najliczniejszą grupą najgorzej opłacanych byli pracujący w sekcji obsługa nieruchomości i firm 5,4 tys., kolejno w przetwórstwie przemysłowym 3,8 tys. oraz handlu i naprawach 2,1 tys. W województwie dolnośląskim 29,8% badanej populacji zarabiała od 899,09 zł do 809,19 zł, a 6,4% otrzymywało pensje w przedziale od 809,18 zł do 719,28 zł.

W 2006 r. **przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na 1 godzinę** opłaconą wyniosło 16,28 zł, przy czym w sektorze publicznym płacono 17,98 zł, a w prywatnym 15,29 zł. Najwyższe stawki godzinowe zanotowano w przemyśle (o 5,5% wyższe od przeciętnej w województwie), a najniższe w sekcji hotele i restauracje (o 33,6% niższe).

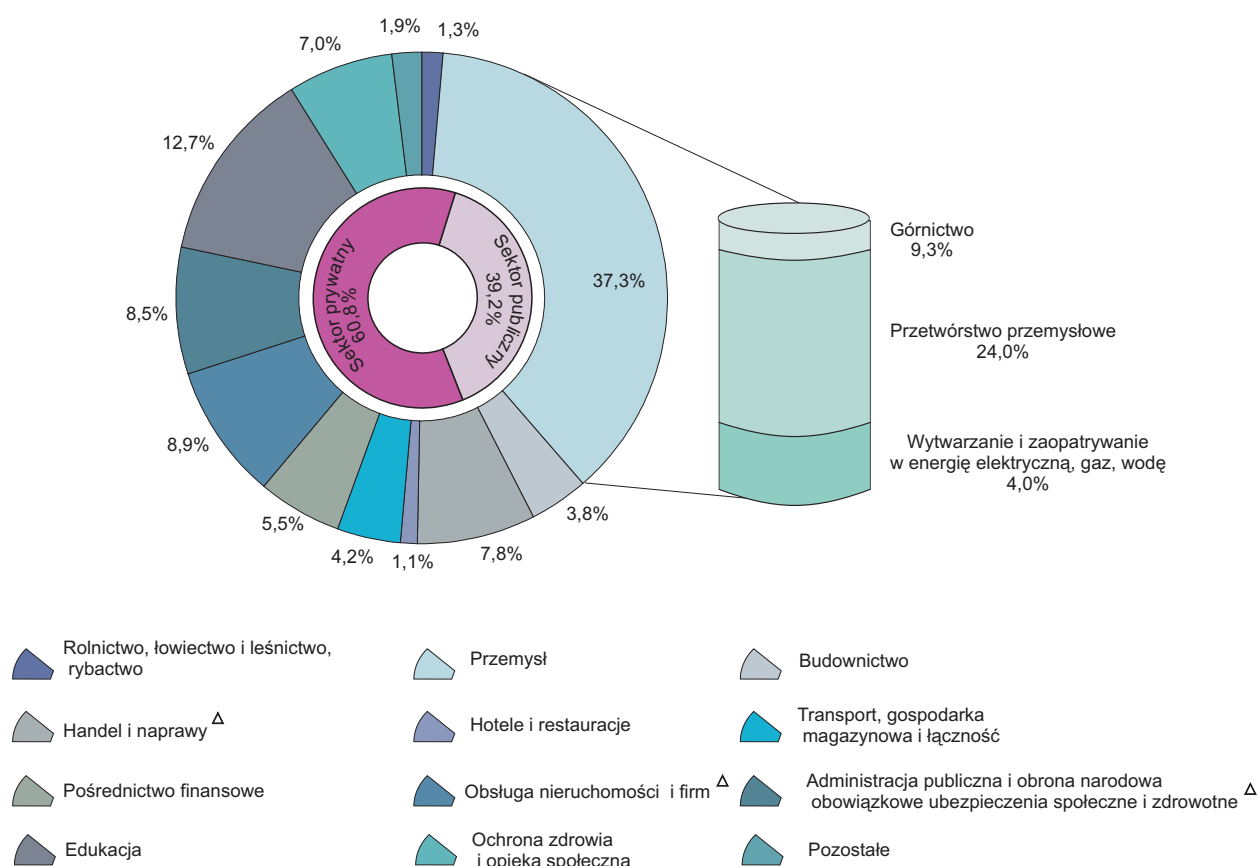
Wynagrodzenia w przeliczeniu na 1 godzinę opłaconą były niższe o 12,8% od tych w przeliczeniu na 1 godzinę przepracowaną.

Na podstawie danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynika, że **przeciętna liczba emerytów i rencistów** w 2006 r. wyniosła 669,5 tys. (7,3% ogółu omawianej populacji w kraju) i była o 1,5 tys. (o 0,2%) niższa niż przed rokiem. Wśród nich dominowali świadczeniobiorcy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych 601,4 tys. (tj. 89,8%), natomiast pozostałe 68,0 tys. to rolnicy indywidualni.

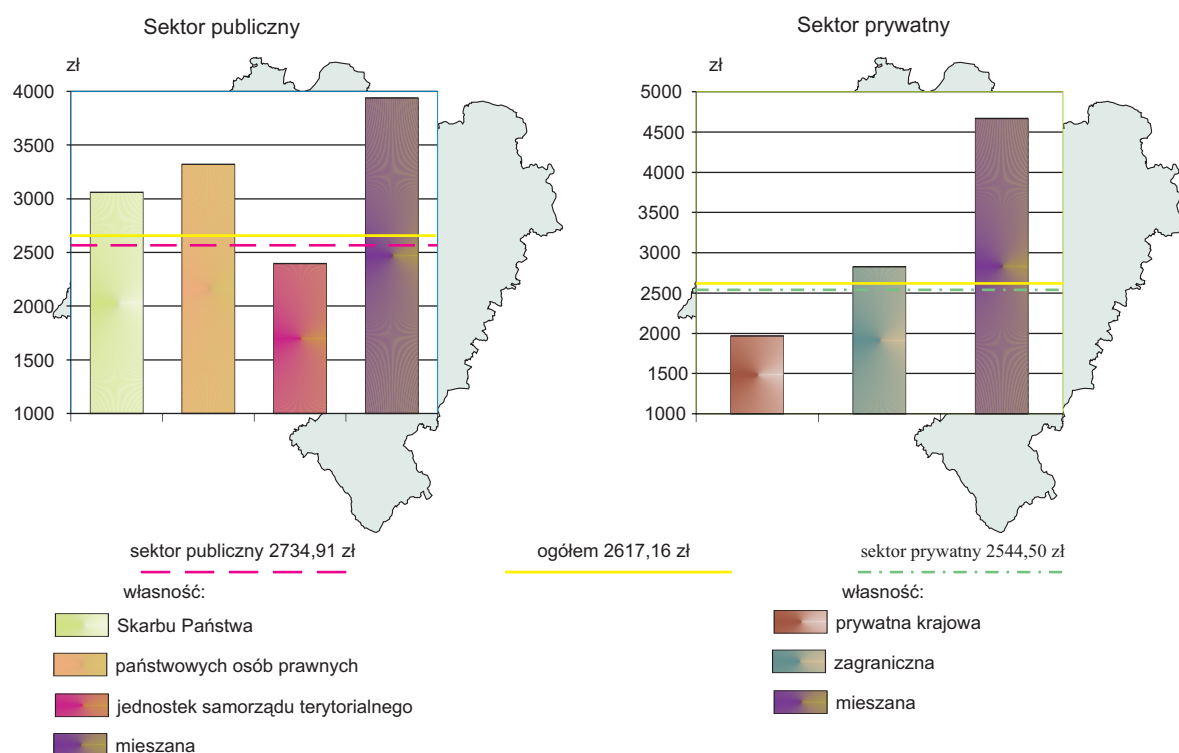
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w 2006 r. ukształtowała się na poziomie 1237,77 zł i w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 7,7%. Jednocześnie stanowiła zaledwie 47,3% przeciętnej miesięcznej płacy brutto w województwie (przed rokiem – 46,4%). Znacznie niższe niż ogółem było przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne i rentowe brutto wypłacone rolnikom indywidualnym – 890,68 zł (w 2005 r. - 839,18 zł); w województwie dolnośląskim było ono odpowiednio: o prawie 11% i o 10,7% wyższe od omawianych świadczeń wypłaconych w kraju.

Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.	Przeciętna emerytura i renta brutto		
	ogółem	pracownicza	rolników indywidualnych
Polska.....a	1170,74	1305,75	758,11
b	1260,84	1360,52	802,52
Dolnośląskiea	1149,08	1246,17	839,18
b	1237,77	1303,31	890,68

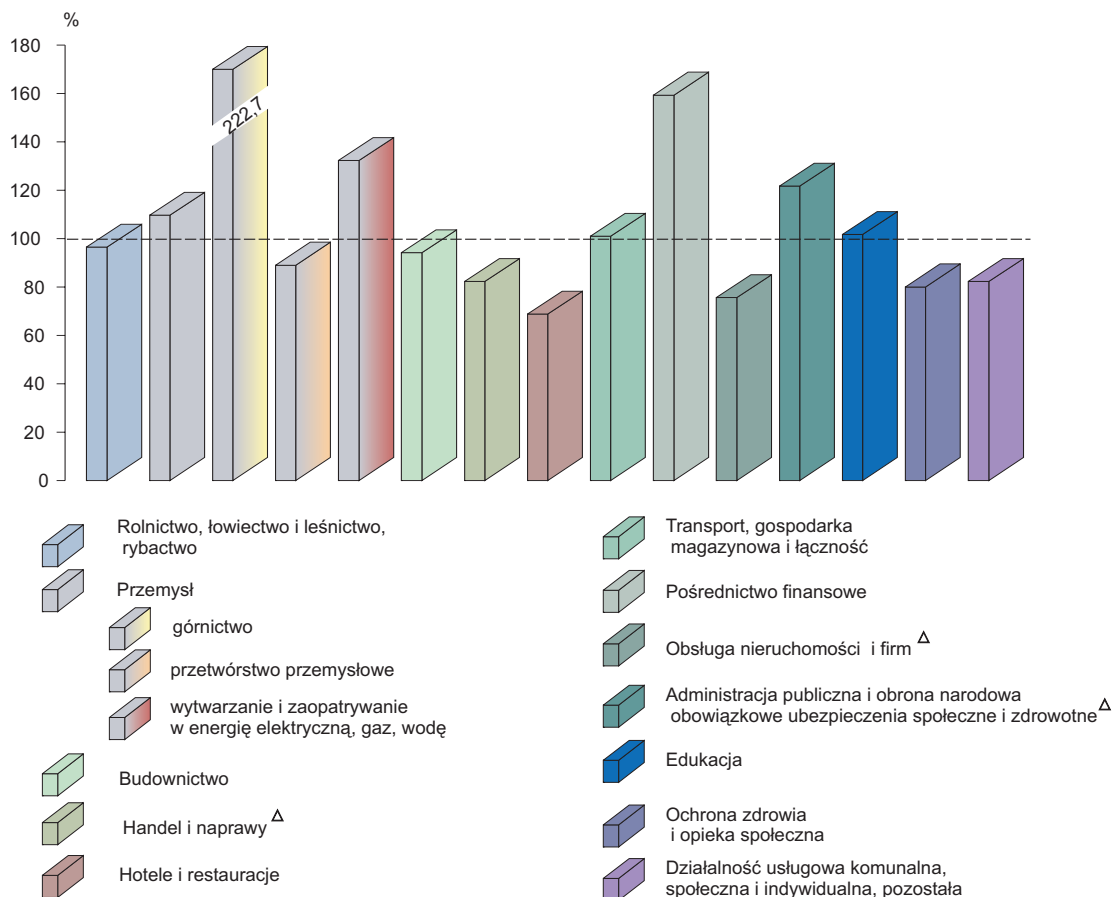
Struktura wynagrodzeń według sektorów własności oraz sekcji w 2006 r.

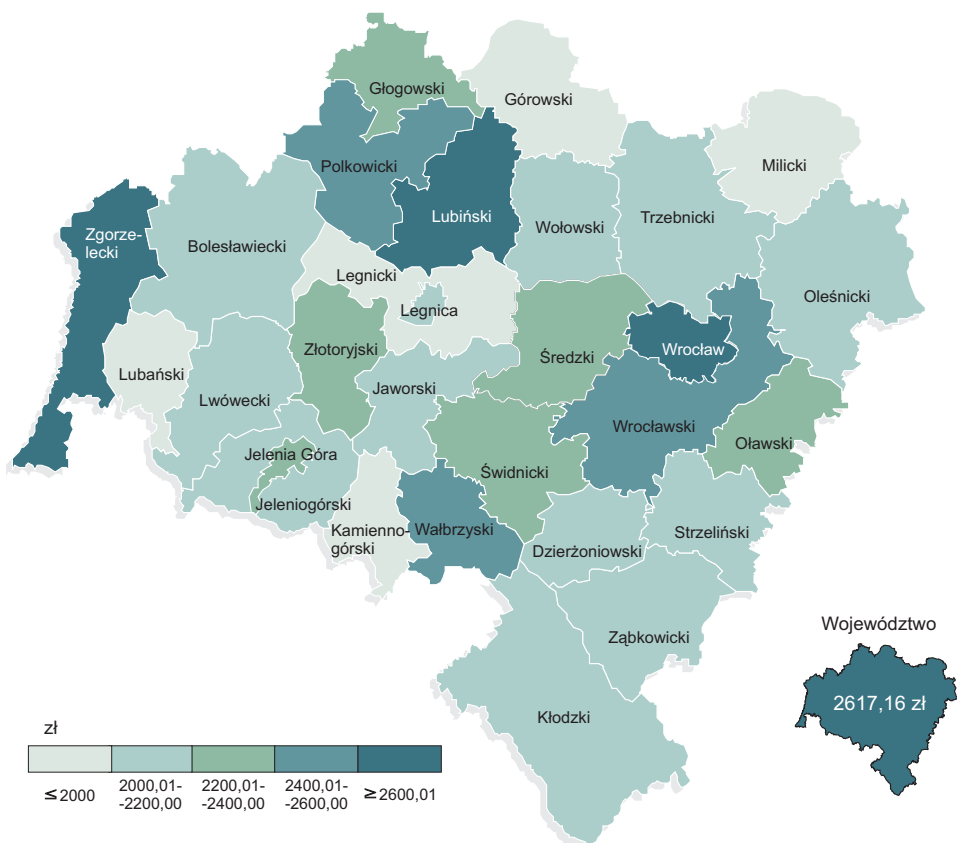
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów oraz form własności w 2006 r.

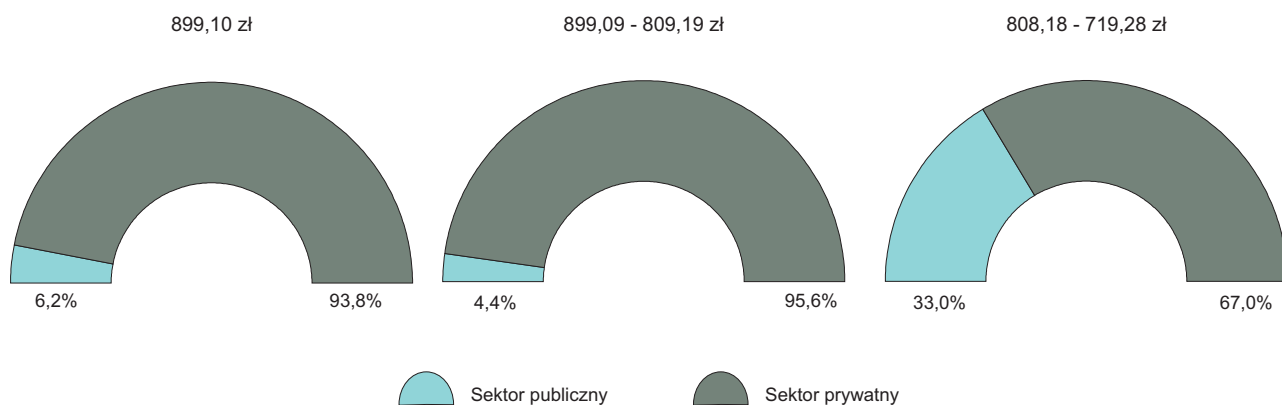
Relacja przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do przeciętnego wynagrodzenia ogółem (w %) według sekcji w 2006 r.

Przeciętne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2006 r.

**Pracownicy otrzymujący w grudniu 2006 r. wynagrodzenie brutto
nieprzekraczające wynagrodzenia minimalnego**

**Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto w 2006 r.
w przeliczeniu na 1 godzinę w zł**

